

— Bah, lees wat gij wilt, grijslachte de andere zich verwijderend, **WIJ zullen toch den wijn blijven drinken en GIL het water (letterlijk).**

Kiezers van Zulte, Olsene en daar rond, als gij in October voor de kliek dier beslagmakers stemt, moogt gij op de kerk- en kasteeltorens gaan wonen, bij de gevleugelde muizenvreter die 's nachts rondvliegen... THULO.

Waarom en Daaronder!

Waarom trekt de boer thans bedrukt naar het
Waarom niet blijgeestig als vroeger? [veld,
Wat is het dat heden hem 't harte beknecht?
Hij bleet wat hij was, toch een zweoer!
Den zweoer, dat was hij, dat bleef hij, 't is waar.
Ook zou hem zijn lot niet verdrieten,
Zoo heer en ontvanger, op 't einde van 't jaar,
Hem nog maar een stuiverken lieten!

Waarom hoort men heden de liederen niet meer
Die eens door de velden weerklonken?
Wat doodschheid verving toch de vreugd van [weleer,
Die galmde eer de stralen nog blonken?
Er glanst voor de landjeugd geen lachend ver- [schiet:

Wen de ouderen moedeloos zuchten,
Verneemt men 't gezang van de jongeren niet.
't Geluk vloot uit dorp en gehuchten!

Waarom ziet zij lijdend, de landlijke maagd,
Terwijl zij van frischeid moest blozen...?
Welk ondiep heeft haar aan den boezem geknaagd,
En beet van haar wangen de rozen?
De tijd kwam op welken zij naast haren vriend,
Het loon harer trouw dacht te vinden,
Maar nooit hebben beiden iets voorwaarts ver- [diend:
Hun droom moet als rook zich ontbinden...!

Waarom schittert heden nog meer dan voorheen,
De blijdschap op 't aanzicht der rijken
Tot feesten en brassen gekomen bijeen,
Vanwaar ze uit de hoogte op ons kijken?
Voor hen is het leven een echt paradijs:
Het goud vult hun kasten en laden...
Wij werken ons krom en wij zorgen ons grijs,
Opdat zij in overvloed baden...! THULO.

Ons propagandatochtje naar Loochristy-Beirvelde

Onze beurt zijnde, zoo trokken wij zondag
laast, om 5 1/2 ure 's morgens, de Dampoort
uit, gewapend met een 700tal Landbouwers.
Het was als ware het eene processie van
« melkboeren » die de stad met hunne waar-
gingen overrompelden, welke ons te gemoet
kwamen. Allen aanvaardden en lazen met
veel aandacht ons « gazetje. »

Na er zoo een groot getal aan den man ge-
bracht te hebben, bereikten wij eindelijk het
eerste huis van Loochristy, welke niet wein-
ig onze verwondering wegdreef, daar het
uithangbord — want het is eene herberg —
voor opschrift had: *In de Gendarmerie.*

En inderdaad, als wilde men doen uit-
schijnen: op Loochristy woont niets anders
dan gespuis en kwaaddoeners, het tweede
huis is... de Gendarmerie.

Het is waarlijk schandelijk hoe de troetel-
kinderen onzer regeerders daar gehuisvest
zijn. Het stuk land en hof dat het achtal pan-
doren welke daar verblijven ter hunner be-
schikking hebben, is voorzeker groot genoeg
om er 25 schoone boerenwoningen op te
bouwen. Nu, voor de diensten die zij reeds
aan de werklieden hebben bewezen met erin
te schieten en te moorden, zijn zij zulks wel
waardig!

Dat de boerens maar dorschen, de regee-
ring zal wel zorgen dat hunne gelden besteed
worden om die onnutte kerels een goed
leventie te laten slijten. 't Is immers den bilan
onzer regeerende kliek: meer gevangenhui-
zen en gendarmerien!

Toen wij verder op Loochristy-dorp kwa-
men waren wij juist ter goeder uur geko-
men. De mis was een tiental minuten gedaan
en dan drinken de boeren gewoonlijk een
kappertje bier. In de tweede herberg waar
wij binnentraden werd er, op het zicht van
den titel: *De Landbouwer*, door al de aan-
wezigen geroepen: « Leve de socialisten! »

Hoe stonden wij verbaasd te zien! Willen
of niet, wij moesten een kappertje meedrin-
ken.
Een socialistische redenaar zou het voor-
zeker niet beter gedaan hebben, als een boer
daar tegen zijne min bewaamde gezellen bezig
was, al het slechte van den tegenwoordigen
toestand uiteen te zetten. Het jachtrecht, het
jaarlijks vermeerderen hunner pacht, het
vergroten hunner ellende en den rijkdom
der kasteelheeren zette hij zóó goed uiteen
dat wij zegden: Jongen, gij weet waar het
paard gebonden staat.

Na een woord van aanmoediging tot den
strijd en eene opwekking om den 14 oktober
voor de socialisten te stemmen, verlieten wij
de herberg om eenige huizen verder weer
met andere boeren in discussie te treden.

Geen herbergje of men spreekt over de
kiezing en niet weinig worden papen en libe-
ralen afgetakeld.

De geest is te Loochristy uitstekend en de

boeren zullen zich den dag der kiezing weten
te wreken over al de ellende en slavernij, waar-
onder zij sinds het 64-jarig cijsregeering-
stelsel gezuht hebben.

Zij zullen stemmen voor de socialisten!

TE BEIRVELDE
Daar was ons onthaal als 't ware nog gul-
hartiger. De weinige Landbouwers die ons
nog overbleven waren in een oogwenk aan
den man gebracht. Het was als werd er eene
gelduitdeeling gedaan, zoo kwamen de boe-
ren om hun gazetje geloopt. En 't kan niet
anders, want de grieven zijn hier ook niet
minder en de boeren klagen er ook over den
onuthoudbaren toestand waarin zij leven.

Als een tegenhanger van de ellende, der
kleine en ongezonde hutten waarin de boe-
ren hier leven, staat het kasteel van mevrouw
de Kerchove-de Denterghem.

Dit prachtig gebouw heeft eene kolossale
uitgestrektheid en men heeft 10 minuten
noodig om er de eene zijde van af te mar-
cheeren. Daarbij heeft die vrouw nog in
eigendom — waarvoor zij nooit iets heeft ge-
daan dan gegeten, gedronken, gefeest en ge-
slapen — meer dan de helft van Beirvelde.

De boerens mogen zweogen en zweeten,
om op 't einde van 't jaar al het zuur gewon-
nene aan mevrouw te dragen, onder vorm
van land- en huispacht!

Vroeger waren er op het kasteel een 50-tal
bedienden om de stallen — die schooner en
groter zijn dan de meeste huizen der boe-
ren — hof en kasteel te onderhouden, maar
dat was te kostelijk... Er zijn nu nog 17 werk-
lieden aan den arbeid en de anderen mogen
kreveeren. Mevrouw moet immers toch zien
dat zij door den winter spartelt!

Gelukkiglijk komt er onder de boerens
toch ook een verzetingsgeest. Zij ondervin-
den dat al hun werken niets anders voor ge-
volg heeft dan het verarmen hunner familie
en 't vergroten der fortuinen van enkele
personen, die niets voortbrengen en gemak-
kelijk kunnen gemist worden. Zij beginnen
te begrijpen dat daaraan verandering moet
komen, dat de eene het recht niet heeft van
te leven op den arbeid van den andere, maar
dat allen moeten werken en zij allen recht
hebben, voor hun arbeid, op een goed be-
staan.

Om daaraan een begin te maken zullen ook
de boeren van Beirvelde op 14 oktober ter
stembus gaan onder den kreet van: **Leve
de socialisten!** JOZEF.

BRIEFWISSELINGEN UIT MOORSELE

Vriend Opsteller,

Reeds drie of vier malen hebben wij hier
het geluk gehad uw geëerd blad door eenige
moedige gezellen te zien verspreiden, en het
wordt door de werklieden met gretigheid
gelezen en voortgegeven; integendeel door
de kopstukken der katholieke partij wordt
het geschuwd en verfoeid, tot zoo verre, dat
zij niet konden laten, tegen ons blad de
schandelijkste uitvalen te doen in den stoel
der waarheid.

Die man begon met te zeggen, dat de socia-
listen hier slechte gazetten kwamen rond-
strooien; hij raadde het volk aan die gazetten
te aanvaarden, maar ze in hunne tegenwoor-
digheid in blokken te scheuren, want, zoo
vervolgde hij, alhoewel die bladen vele en
schoone waarheden bevatten, steekt er toch
in den grond venijn in.

Zij beweren tegen den godsdienst niet te
zijn, maar het zijn wolven in schapevellen,
het zijn dieven, moordenaars en brandstich-
ters. Gij moet zulke mannen schuwen, zulke
geschriften in het vuur werpen.

Zoo was het onthaal dat onze gezellen en
hunne schriften vonden bij onze eerwaard-
den, maar bij het volk is het anders. De werklie-
den weten beter dan iemand, waar de dieven
zich hier verschuilen; voorzeker gewagen
wij hier niet van den eenen of anderen werk-
man, die door den nood gefolterd, aan zijnen
naaste het een of ander ontvreemt, maar er
zijn hier eene andere soort van ontvreemders
die met hunne verworvene centen nu gemak-
kelijk op hunne renten kunnen leven, ten
nadeele van arme families, en die voorzeker
zouden kunnen antwoorden op die uitvalen
gedaan tegen de socialistes. De belangheb-
benden van onkel die en onkel gene zouden
ons daarover gemakkelijk uitleg kunnen geven
waar de grootste dieven zijn, bij de socia-
listen ofwel bij die andere soort van volk.

Voorzeker ware het niet slecht voor de
socialisten, ook eens dat geluk te hebben,
ergens in een of ander sterfhuis te geraken,
ten einde er buit te kunnen maken, iets dat
ons zeer wel te pas zou komen, voor het
verspreiden van onze bladen; nu zijn wij
verplicht onze zuur gewonnen centen, die
wij zelve broodnoodig hebben, op te offeren,
willen wij de waarheid zien verspreiden,
willen wij medewerken om onze slavenketens
te zien verbrijzelen.

Dit is immers ons doel, en dat doel zullen
wij met de aanstaande kiezing trachten te
bewerken, en geloof vrij dat de socialistes
te Moorseele veel meer stemmen zullen
bekomen dan de katholieken wel meenen.
Het werkvolk begint alhier ook moede te

worden van al die bedragerij, zij gelooven
geen woord niet meer van die leering van
Christus, die niet duldde dat den eenen alles
in wulpsheid verkast en verbrast, terwijl
integendeel de arme werkman zijne vrouw
en kinderen ziet verkwijnen, hier op eene we-
reld vol overvloed. Ik moet eindigen, vriend
opsteller, om u tegen zondag toekomende
uiteen te zetten, wat onze fameuse katho-
lieken alhier al doen in het voordeel der
werklieden en der neeringdoenden.

Op opname rekenende, noem ik mij
Een vurig partijgenoot.

VLAMERTIGHE.

23 September 1894.

Mijnheer,

Ik ben een godvruchtige katholiek, ik ken
niets van de politiek en 'k ben maar een
kleinen pachter, maar ik moet toch een
waardige schrijven over onze katholieke
heeren.

Verleden zaterdag wierden wij uitgenoo-
digd om te leperen, in de groote zaal van
het stadhuis, eene vergadering bij te wonen
voor de aanstaande stemming. Daar waren
twee katholieke volksvertegenwoordigers aan
wie ik altijd mijne stem gegeven heb, en zij
wildon ons doen verstaan dat, aangaande de
slechte boerejaren en groote pachten, dat wij
alleen daarvan de schuld waren.

Potferdomme, 't moet het zweren, 't gaat
toch te verre als ik denk dat die kasteelhe-
ren ons alzoo toespreken.

Denken zij dan toch altijd met de boeren
den zot te houden? 't zal geen waar meer
zijn.

Zij hebben 60 jaren lang aan 't bewind
geweest waarom hebben zij aldan ons lot niet
trachten te verbeteren?

Ik zie nu maar al te wel hoe zij ons altijd
bedrogen hebben, maar ik verzeker u, mijn-
heer, alhoewel ik niet veel geleerd ben, mijne
2 stembriefjes voor uwe mannen zijn; ik
moet wel pachten aan een katholiek, maar
met de nieuwe stemming kan met niet weten
voor wie ik stem, en 'k zal het zwijgen en
..... mijnheer nog meer.

Ik heb reeds gesproken tegen andere boe-
ren en zij zullen het ook alzoo doen, te meer
daar wij weten dat gij alleen de ware man-
nen zijt die wetten zullen stemmen om de
pachten af te slaan, schadevergoeding door
den Staat in geval van ongelukken op het vee,
op de vruchten, enz., ja nog al ander schoone
en nuttige hervormingen.

Wij beginnen klaar te zien, mijnheer, en
wij weten nu maar al te wel, wanneer wij
kasteelheeren kiezen, die mannen geene wet-
ten maken tot ons voordeel, maar wel tot de
hunne, op rekening van den boer, die al de
lasten betaald.

Ik hoop, mijnheer, dat gij mijn naam niet
zult laten kennen, want moest het geweten
zijn, 'k zou den garden te huis krijgen, daar
ik reeds vier jaar ten achter ben met mijn
pacht en men wil mij ook geen afslag geven,
hoe slecht het ook gaat. X.

KNESSELAERE.

Mijnheer,

Wil dit toch eenen keer in uwe gazet opne-
men, want 't is toch te erg, om het te ver-
zwijgen.

De armoede is hier groot. De arme men-
schen vinden schier geen werk en de rijke
mensen zien er niet naar om.

Kom eens zien in de huizekens der ge-
meente; die zijn zoo vuil, zoo zwart als eene
kraai; het eene heeft maar eene plaats, het
andere heeft er twee; de inwoners moeten die
zelf onderhouden en daar wonen groote fa-
milien in, zoodat het geen wonder is, om 3,
4 menschen op eenen strooizak op een plank
te zien slapen.

Eenige tijd geleden kwam er hier twist in
eene familie, de vrouw trok er met een kind
van 7 jaar van door. Niemand wilde haar
inpakken. Het mensch heeft in den bosch,
van wat takken, wat hout en strooi een huize-
ken gemaakt.

Daar slaapt zij, maar onlangs werd zij daar
met haar meisje, door een onweder uitge-
spoeld.

Stel u dat leven voor!
Eene andere sloot zit hier op het dorp al
maanden met het water en zij heeft anders
niet te eten dan zwart brood en aardappelen.

Zie, mijnheer, 'nen mensch moet veel ver-
dragen in het leven, maar als gij zoo ziet dat
de eene zoo erg sukelt en ongelukkig is, ter-
wijl eenige rijke menschen niet weten wat
doen met hun geld, gij zoudt een ongeluk
doen.

Gij zoudt mij een groot plezier doen met
dat allemaal eens op te nemen, en ik hoop,
wel dat de rijke menschen zullen beschaamd
zijn over het ongelukkig huisgezin, dat zij zoo
zonder troost laten en dat zij toch iets zullen
doen. Een Boer.

BAELEGEN.

Mijnheer de Opsteller,

Verleden zondag heeft de pastoor hier ge-
predikt dat de Landbouwer eene slechte gazet
is en dat het de socialistes zijn, die de katho-
lieken ten Slooten-Dries en te Brussel zoo
erg geslagen hebben.

Hij meent ons aldus op te hitsen tegen de
socialisten, maar ik kan u verzekeren dat dit
niet meer pakt.

Gelijk 'nen boer mij geheel juist zegde:
« Hoe zouden de socialistes op de katholieke
buitenmenschen hebben kunnen slaan, van
in 1884 en vroeger, van in 1873 vragen
zij al het stemrecht zoowel voor den boer als
voor den stedeling. »

Van over jaren en jaren hebben de socia-
listen altijd verbetering gevraagd voor de
boeren en voor de slaven van de stad.

Gij zult hier veel stemmen hebben, ik ver-
zekert het u, alhoewel de Katholieke Vlag
vuur en gal spuwt en zelfs tot in de kerk
wordt uitgedeeld.

De boeren zijn 't lijdend beu en de priesters
zouden verdraagzamer moeten zijn en zich
herinneren dat eenige jaren geleden een pries-
ters van niet ver van hier voor maanden en
maanden gevang kreeg voor kinderbevele-
king.

Gaat voort en gij zult hier en elders winnen,
want 't is erg wat hier gebeurt.

Wij betalen alle jaren om langs om meer
en onze wegen blijven slecht. Gij moest
komen zien, daar breken wij wagens en
kreveeren onzepaarden dat het een ongeluk is.

En binst verschoonen de kasteelen, verrij-
ken de kloosters op den arbeid der boeren
en door het erfdeel der armen.

Rekent op ons, wij zullen goed ons best
doen. X.

BERCHEM.

Heer Opsteller,

Hier op de parochie, waar ik geboren ben,
te Berchem bij Audenaerde, zijn er ook men-
schen die beginnen in te zien dat zij bedro-
gen worden. De kiezing begint te naderen en
't is pleziering om te hooren discuteeren.

Mijn neef zeide mij dat hij in den café de
schoone heerkens doen wegloopen heeft en
dat hij aan het hoofd was van 80 socialistes.

Gij hoort, Vriend Opsteller, dat er hier ook
zielkens te winnen zijn en gij moogt op mij
rekenen.

Dat een van de gekende sprekers van Gent
eens naar hier kome, twee of drie keeren,
en heel den boel is gekeerd.

Een boer met veel courage.

ASPER.

26 september 1894.

Mijnheer de Opsteller,

Gister 25 dezer, waren voor het sluiten
der kermis aan 't kaarten bij Désiré Van
Driesche: De genaamden Remi De Rijcke,
hofbouwkundigen en boomkweker; Désiré
Dhondt, Désiré Van Driesche en François
Nichels, landbouwers. De heer Remi De
Rijcke had gedeeld, en had een vijftien van
troefzot; Désiré Dhondt een vijftien van koe-
zot; Désiré Van Driesche een vijftien van
pijkzot en François Nichels een vijftien van
klaverzot.

Onnoodig te zeggen dat er een goed half
pint op gezet werd. François Nichels moest
zoodanig lachen, dat hij met de tafel onder de
stoof viel.

DRONGEN

Mijnheer, op de Helsendries gaat het toch
te ver. Er wonen hier op een klein hof twee
oude menschen van bijna 70 jaar. Zij moeten
nog hard werken voor hun brood en verre
van door den rijken grondeigenaar nog wat
afslag van pacht te krijgen, doet hij hen 185 fr.
voor 150 roë land betalen.

Aan zoo een pacht wint die mijnheer wel
15 per honderd van zijn geld, en dat op den
arbeid van twee doodarme, stokoude sukke-
laars.

Gij die van de stad zijt, gij en kunt niet
weten hoe de boer het ook moe wordt, maar
wij zullen het den 14 oktober toonen en als
gij zoo blijft voortwerken, geloof ik op mijn
conscience dat gij bij de boeren nog meer
zult vooruitgaan dan in de stad.

HANSBEKE.

Van ons dorp kunt gij niet genoeg schrij-
ven, mijnheer. Van zoo haast *De Landbouwer*
komt gript iedereen er naar en kijkt of er
niets in staat over onzen braven kasteelheer
graaf de Bouzie.

Maar den anderen keer waart gij mis.
G'hebt geschreven dat de graaf 14 stuivers
betaalt, ehwel, 't is er maar 13. Die stuiver
kon er niet bij voor den millioennair.

Zoudt gij willen gelooven dat hij nu dui-
zend frank belooft aan dengene, die hem zal
komen zeggen wie dat in uwe gazet heeft
doen zetten.

Hij zal er meê blijven zitten, de stinkard,
want de boeren zullen malkaar niet ver-
raden!

Zie eens hoe braaf hij is, voor onzen arbeid
weigert hij ons een treffelijk loon en als wij
onze broers willen bekappen, betaalt hij ons
in eens zooveel als wij in 2 jaren tijd bij hem
met werken verdienen.

Den 14 October aanstaande kunt
gij allen kiezen, eens de wet aan de
rijke eigenaars stellen.

Maakt U voor den strijd gereed en
weet vooral dat de kiezing
geheim is.

Druk-uitg. Emilie Claeys, Metsersstraat, 20.